2025/1526

2025 7 30

KOMISIJOS ĮGYVENDINIMO REGLAMENTAS (ES) 2025/1526

2025 m. liepos 29 d.

kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2025/941 nustatomas temos „Darbo užmokesčio struktūra“ kintamųjų sąrašas bei aprašymas ir jų techninės specifikacijos, statistiniai klasifikatoriai ir tikslumo vertinimo kriterijai

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2025 m. gegužės 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2025/941 dėl Europos Sąjungos įmonių darbo rinkos statistikos, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 530/1999 ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 450/2003 bei (EB) Nr. 453/2008 ([1]), ypač į jo 4 straipsnio 7 dalį,

kadangi:

(1) siekdama užtikrinti tikslų temos „Darbo užmokesčio struktūra“ duomenų rinkimo įgyvendinimą, Komisija turi nustatyti duomenų rinkinio turinį ir techninius elementus, statistines sąvokas, tikslumo vertinimo kriterijus ir informacijos perdavimo formatus;

(2) teritorinių vienetų, ekonomikos sektorių, profesijų ir išsilavinimo lygio statistika turėtų būti palyginama tarptautiniu mastu, todėl valstybės narės ir Sąjungos institucijos turėtų naudoti statistinius klasifikatorius, atitinkančius klasifikatorius NUTS ([2]), NACE ([3]), ISCO ([4]) ir ISCED ([5]);

(3) šiame reglamente numatytos priemonės atitinka Europos statistikos sistemos komiteto nuomonę,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Kintamųjų sąrašas bei aprašymas ir jų techninės specifikacijos

1. Komisijai (Eurostatui) perduotinų temos „Darbo užmokesčio struktūra“ kintamųjų sąrašas bei aprašymas ir jų techninės specifikacijos ir naudotini statistiniai klasifikatoriai pateikiami I priede.

2. Renkamas ribotas vietos vienetų, priklausančių įmonėms, kuriose dirba nuo 1 iki 9 darbuotojų, kintamųjų rinkinys, kaip nustatyta I priede.

([1]) OL L, 2025/941, 2025 5 20, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/941/oj.
([2]) 2003 m. gegužės 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1059/2003 dėl bendro teritorinių statistinių vienetų klasifikatoriaus (NUTS) nustatymo (OL L 154, 2003 6 21, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2003/1059/oj).
([3]) 2006 m. gruodžio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1893/2006, nustatantis statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių NACE 2 red. ir iš dalies keičiantis Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 3037/90 bei tam tikrus EB reglamentus dėl konkrečių statistikos sričių (OL L 393, 2006 12 30, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2006/1893/oj).
([4]) 2009 m. spalio 29 d. Komisijos rekomendacija dėl Tarptautinio standartinio profesijų klasifikatoriaus (ISCO-08) naudojimo (OL L 292, 2009 11 10, p. 31, ELI: http://data.europa.eu/eli/reco/2009/824/oj).
([5]) 2011 m. Tarptautinis standartizuotas švietimo klasifikatorius; http://uis.unesco.org/sites/default/files/documents/international-standard-classification-of-education-isced-2011-en.pdf.

2 straipsnis

Tikslumo vertinimo kriterijai

Statistinių tyrimų tikslumo vertinimo kriterijai nustatyti II priede.

3 straipsnis

Informacijos perdavimo formatai

1. Valstybės narės perduoda Komisijai (Eurostatui) elektroninius duomenų rinkinius su visiškai patikrintais ir redaguotais mikroduomenimis, atitinkančiais tvirtinimo taisykles pagal I priede nustatytas kintamųjų kodavimo specifikacijas. Patikslinti duomenys perduodami išsamiais duomenų rinkiniais, aprėpiančiais visus kintamuosius, nepriklausomai nuo patikslintų stebinių ir kintamųjų skaičiaus.

2. Valstybės narės pateikia Komisijai (Eurostatui) duomenis, kurių reikalaujama pagal šį reglamentą, naudodamos Komisijos (Eurostato) nustatytus keitimosi statistiniais duomenimis standartus ir vieną bendrą duomenų prieigą.

4 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas yra privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2025 m. liepos 29 d.

Komisijos vardu
Pirmininkė
Ursula VON DER LEYEN

I PRIEDAS

I.A. **KINTAMŲJŲ SKAIČIUS IR APRAŠYMAS**

Individualūs kiekvieno vietos vieneto ir kiekvieno darbuotojo duomenys turi būti pateikti dviejų duomenų rinkinių su mikroduomenų įrašais forma.

Duomenų rinkinys A. Įrašai apie vietos vienetus

Duomenų rinkinys B. Įrašai apie darbuotojus

Įrašai apie darbuotojus susiejami su įrašais apie vietos vienetus kodu, kuriuo neatskleidžiama verslo subjekto tapatybė. Tai gali būti eilės numeris arba esamas anoniminis kodas, jei tas pat kodas naudojamas ir įrašuose apie vietos vienetus, ir įrašuose apie darbuotojus (KEY_L). Be to, kad būtų galima lengvai identifikuoti darbuotoją, kiekvienam darbuotojui (KEY_E) suteikiamas anoniminis kodas, kuriuo neatskleidžiama asmens tapatybė.

Pateikiama išsami informacija apie visus visų mikroduomenų įrašų kintamuosius, išskyrus atvejus, kai pažymėta „*neprivaloma*“ arba „*neprivaloma vietos vienetams, priklausantiems įmonėms, kuriose dirba nuo 1 iki 9 darbuotojų*“.

Kai neprivalomo kintamojo informacijos turima, pageidautina, kad duomenys būtų pateikti apie visus vietos vienetus ar darbuotojus.

Visos duomenų rinkinių A ir B įrašų eilutės turėtų būti visiškai užpildytos. Turi būti užpildytos visi atskiros eilutės, įskaitant dėl neprivalomųjų kintamųjų, ir nė viena jų nepaliekama tuščia. Jei duomenys nepateikti, naudojami atitinkami kodai (žr. toliau pateiktus modalumo kodus).

Nulinė vertė „*0*“ turi būti naudojama *tik* dėl kintamųjų, kurių vertė iš tiesų kartais gali būti nulinė (pvz., kai darbuotojas per ataskaitinį mėnesį nedirbo viršvalandžių).

Jei kintamieji yra susiję su piniginėmis vertėmis (pvz., valandinis, mėnesinis, metinis darbo užmokestis ir priemokos, mokesčiai, socialinio draudimo įnašai, mokėjimai natūra), jie turi būti pateikiami atitinkamos valstybės nacionalinės valiutos vienetais.

Duomenų rinkinys A. Įrašai apie vietos vienetus

Potemė	Kintamojo identifikatorius	Kintamojo pavadinimas	Modalumo kodas arba vertė	Modalumo žyma
Techniniai tyrimo elementai	TABLE	Duomenų rinkinio identifikavimas	A	Informacija apie vietos vienetą
Techniniai tyrimo elementai	YEAR	Ataskaitiniai metai	4 skaitmenys, skaitmeniniai	Ataskaitiniai metai
Techniniai tyrimo elementai	KEY_L	Konkrečiam vietos vienetui priskirtas kodas	6 ženklai, raidiniai skaitmeniniai	Konkrečiam vietos vienetui priskirtas kodas (skaičiai arba raidės, arba jų derinys)
Techniniai tyrimo elementai	A51	Vietos vieneto svoris	Skaitmeninis	Vietos vieneto svorinis daugiklis: vietos vieneto svoris (du skaitmenys po kablelio, atskirti tašku)
Techniniai tyrimo elementai	KEY_B	Konkrečiai įmonei priskirtas kodas *(neprivaloma)*	6 ženklai, raidiniai skaitmeniniai	Konkrečiai įmonei priskirtas kodas (skaičiai arba raidės, arba jų derinys)
			OPT	Nenurodyta

Potemė	Kintamojo identifikatorius	Kintamojo pavadinimas	Modalumo kodas arba vertė	Modalumo žyma
Darbdavio charakteristikos	A11	Vietos vieneto geografinė vieta (NUTS-1)	3 ženklai, raidiniai skaitmeniniai	NUTS 1 regionas
Darbdavio charakteristikos	A12	Įmonės, kuriai priklauso vietos vienetas, dydis	E1_9	nuo 1 iki 9
			E10_49	nuo 10 iki 49
			E50_249	nuo 50 iki 249
			E250_499	nuo 250 iki 499
			E500_999	nuo 500 iki 999
			E1000	1 000 arba daugiau darbuotojų
Darbdavio charakteristikos	A13	Vietos vieneto pagrindinė ekonominė veikla	3 ženklai, raidiniai skaitmeniniai	Ekonominė veikla Išreikšta ženklu ir po juo pateikiamu NACE dviejų skaitmenų / skyrių kodu
Darbdavio charakteristikos	A14	Įmonės, kuriai priklauso vietos vienetas, ekonominės ir finansinės kontrolės forma	A	Valstybinė kontrolė
			B	Privati kontrolė
Darbdavio charakteristikos	A15	Kolektyvinis darbo apmokėjimo susitarimas	A	Nacionalinio lygmens susitarimas arba susitarimas tarp aukšto lygio darbdaviams ir darbuotojams atstovaujančių organizacijų
			B	Šakinis susitarimas
			C	Susitarimas, skirtas skirtingų regionų atskiroms pramonės šakoms
			D	Įmonės arba vieno darbdavio susitarimas
			E	Susitarimas, kuris taikomas tik vieno vietos vieneto darbuotojams
			F	Bet kokios kitos rūšies susitarimas
			N	Kolektyvinio darbo apmokėjimo susitarimo nėra
Darbdavio charakteristikos	A16	Bendras vietos vieneto darbuotojų skaičius per ataskaitinį mėnesį *(neprivaloma)*	1–9999999	Darbuotojų skaičius
			-1	Nenurodyta
Darbdavio charakteristikos	A17	Vietos vieneto priklausymas įmonių grupei *(neprivaloma)*	Y	Taip
			N	Ne
			OPT	Nenurodyta

Potemė	Kintamojo identifikatorius	Kintamojo pavadinimas	Modalumo kodas arba vertė	Modalumo žyma
Darbdavio charakteristikos	A18	Įmonės institucinis sektorius *(neprivaloma vietos vienetams, priklausantiems įmonėms, kuriose dirba nuo 1 iki 9 darbuotojų)*	S11	Ne finansų bendrovės
			S12	Finansų bendrovės
			S13	Valdžios sektorius
			S15	Namų ūkiams paslaugas teikiančios ne pelno institucijos
			OPT	Nenurodyta

Duomenų rinkinys B. Įrašai apie darbuotojus

Potemė	Kintamojo identifikatorius	Kintamojo pavadinimas	Modalumo kodas arba vertė	Modalumo žyma
Techniniai tyrimo elementai	TABLE	Duomenų rinkinio identifikavimas	B	Informacija apie individualų darbuotoją
Techniniai tyrimo elementai	YEAR	Ataskaitiniai metai	4 skaitmenys, skaitmeniniai	Ataskaitiniai metai
Techniniai tyrimo elementai	KEY_E	Konkrečiam darbuotojui priskirtas kodas	6 ženklai, raidiniai skaitmeniniai	Konkrečiam darbuotojui priskirtas kodas (skaičiai arba raidės, arba jų derinys)
Techniniai tyrimo elementai	B52	Darbuotojo svoris	Skaitmeninis	Darbuotojo svoris: darbuotojo svoris (du skaitmenys po kablelio, atskirti tašku)
Techniniai tyrimo elementai	KEY_L	Vietos vienetui, kuriam priklauso darbuotojas, priskirtas kodas	6 ženklai, raidiniai skaitmeniniai	Vietos vienetui, kuriam priklauso darbuotojas, priskirtas kodas (skaičiai arba raidės, arba jų derinys)
Darbuotojo charakteristikos	B21	Lytis	F	Moteris
			M	Vyras
Darbuotojo charakteristikos	B22	Gimimo metai	4 skaitmenys, skaitmeniniai	Gimimo metai

Potemė	Kintamojo identifikatorius	Kintamojo pavadinimas	Modalumo kodas arba vertė	Modalumo žyma
Darbuotojo charakteristikos	B23	Profesija per ataskaitinį mėnesį	3 ženklai *(2 ženklai vietos vienetams, priklausantiems įmonėms, kuriose dirba nuo 1 iki 9 darbuotojų)*, raidiniai skaitmeniniai	Profesija: išreikšta dviem ženklais ir po jų pateiktu ISCO trijų skaitmenų / grupių kodu *(išreikšta ISCO dviejų skaitmenų / pagrindinių pogrupių kodu vietos vienetams, priklausantiems įmonėms, kuriose dirba nuo 1 iki 9 darbuotojų)*
Darbuotojo charakteristikos	B24	Valdymo / priežiūros pareigos *(neprivaloma)*	Y	Taip (darbuotojas atlieka tam tikrą valdymo funkciją)
			N	Ne
			OPT	Nenurodyta
Darbuotojo charakteristikos	B25	Įgyto išsilavinimo lygis	G1	Žemas išsilavinimas (be formaliojo ugdymo arba žemesnio nei ISCED 1 lygio, ISCED 1 (pradinis ugdymas), ISCED 2 (pagrindinis ugdymas))
			G2	Vidutinis išsilavinimas (ISCED 3 (vidurinis ugdymas), ISCED 4 (profesinis mokymas turint vidurinį išsilavinimą))
			G3	Tretinis išsilavinimas – iki 4 metų (ISCED 5 (tretinio išsilavinimo trumpojo ciklo studijos), ISCED 6 (bakalauro ar lygiavertis lygmuo))
			G4	Tretinis išsilavinimas – daugiau kaip 4 metai (ISCED 7 (magistro arba lygiavertis lygmuo), ISCED 8 (daktaro arba lygiavertis lygmuo))
Darbuotojo charakteristikos	B26	Darbo stažas įmonėje *(neprivaloma vietos vienetams, priklausantiems įmonėms, kuriose dirba nuo 1 iki 9 darbuotojų)*	0–60	Darbo stažas įmonėje (metais)
			-1	Nenurodyta
Darbuotojo charakteristikos	B27	Sutartinis darbo laikas (darbas visą darbo laiką ar ne visą darbo laiką)	FT	Visą darbo laiką dirbantis darbuotojas
			PT	Ne visą darbo laiką dirbantis darbuotojas

Potemė	Kintamojo identifikatorius	Kintamojo pavadinimas	Modalumo kodas arba vertė	Modalumo žyma
Darbuotojo charakteristikos	B271	Visą darbo laiką dirbančio darbuotojo įprastų darbo valandų dalis	0.01–100.00	Visą darbo laiką dirbančio darbuotojo įprastų darbo valandų procentinė dalis (du skaitmenys po kablelio, atskirti tašku)
Darbuotojo charakteristikos	B28	Darbo sutarties tipas	A	Neterminuota / nuolatinė
			B	Terminuota darbo sutartis (išskyrus pameistrius, įskaitant apmokamus stažuotojus ir praktikantus)
			C	Pameistrys
Darbuotojo charakteristikos	B29	Pilietybė ir gyvenamoji vieta *(neprivaloma)*	A	Turintis šalies pilietybę rezidentas
			B	Turintis užsienio pilietybę rezidentas
			C	Nerezidentas (į darbą iš kitos šalies atvykstantis darbuotojas), turintis šalies pilietybę
			D	Nerezidentas (į darbą iš kitos šalies atvykstantis darbuotojas), turintis užsienio pilietybę
			OPT	Nenurodyta
Darbo laikotarpiai	B31	Ataskaitinių metų savaičių, su kuriomis susijęs metinis bruto darbo užmokestis, skaičius	0.01–53.00	Ataskaitinių metų savaičių, su kuriomis susijęs metinis bruto darbo užmokestis, skaičius (du skaitmenys po kablelio, atskirti tašku)
Darbo laikotarpiai	B32	Valandų, už kurias buvo mokama per ataskaitinį mėnesį, skaičius	1–744	Valandų, už kurias buvo mokama per ataskaitinį mėnesį, skaičius
Darbo laikotarpiai	B321	Apmokėtų viršvalandžių skaičius per ataskaitinį mėnesį *(neprivaloma vietos vienetams, priklausantiems įmonėms, kuriose dirba nuo 1 iki 9 darbuotojų)*	0–744	Viršvalandžių, už kuriuos buvo mokama per ataskaitinį mėnesį, skaičius
			-1	Nenurodyta
Darbo laikotarpiai	B322	Darbo užmokesčio grafikas *(neprivaloma)*	H	Valandinis
			D	Dieninis
			W	Savaitinis
			M	Mėnesinis
			O	Kita
			OPT	Nenurodyta

Potemė	Kintamojo identifikatorius	Kintamojo pavadinimas	Modalumo kodas arba vertė	Modalumo žyma
Darbo laikotarpiai	B33	Kasmetinių atostogų dienų skaičius *(neprivaloma)*	0–366	Kasmetinių atostogų dienų skaičius (visų dienų)
			-1	Nenurodyta
Darbo laikotarpiai	B34	Kitos nedirbtos, bet apmokamos dienos per metus *(neprivaloma)*	0–366	Kitos nedirbtos, bet apmokamos dienos per metus
			-1	Nenurodyta
Darbo užmokestis	B41	Metinis bruto darbo užmokestis per ataskaitinius metus	1–99999999	Metinis bruto darbo užmokestis per ataskaitinius metus
Darbo užmokestis	B411	Metinės priemokos ir specialiosios išmokos, kurios nėra mokamos kiekvieną mokėjimo laikotarpį *(neprivaloma vietos vienetams, priklausantiems įmonėms, kuriose dirba nuo 1 iki 9 darbuotojų)*	0–99999999	Metinės priemokos ir specialiosios išmokos, kurios nėra mokamos kiekvieną mokėjimo laikotarpį
			-1	Nenurodyta
Darbo užmokestis	B412	Metiniai mokėjimai natūra *(neprivaloma)*	0–99999999	Metiniai mokėjimai natūra
			-1	Nenurodyta
Darbo užmokestis	B42	Bruto darbo užmokestis per ataskaitinį mėnesį	1–99999999	Bruto darbo užmokestis per ataskaitinį mėnesį
Darbo užmokestis	B421	Darbo užmokestis už viršvalandžius *(neprivaloma vietos vienetams, priklausantiems įmonėms, kuriose dirba nuo 1 iki 9 darbuotojų)*	0–99999999	Darbo užmokestis už viršvalandžius
			-1	Nenurodyta
Darbo užmokestis	B422	Priemokos už pamaininį darbą *(neprivaloma vietos vienetams, priklausantiems įmonėms, kuriose dirba nuo 1 iki 9 darbuotojų)*	0–99999999	Priemokos už pamaininį darbą
			-1	Nenurodyta
Darbo užmokestis	B423	Privalomosios darbuotojo vardu darbdavio mokamos socialinio draudimo įmokos ir mokesčiai *(neprivaloma)*	0–99999999	Privalomosios darbuotojo vardu darbdavio mokamos socialinio draudimo įmokos ir mokesčiai
			-1	Nenurodyta
Darbo užmokestis	B4231	Privalomosios darbuotojo vardu darbdavio mokamos socialinio draudimo įmokos *(neprivaloma)*	0–99999999	Privalomosios darbuotojo vardu darbdavio mokamos socialinio draudimo įmokos
			-1	Nenurodyta
Darbo užmokestis	B4232	Darbuotojo vardu darbdavio mokami mokesčiai *(neprivaloma)*	0–99999999	Mokesčiai
			-1	Nenurodyta

Potemė	Kintamojo identifikatorius	Kintamojo pavadinimas	Modalumo kodas arba vertė	Modalumo žyma
Darbo užmokestis	B43	Vidutinis bruto valandinis darbo užmokestis per ataskaitinį mėnesį	0.01–999999.99	Vidutinis bruto valandinis darbo užmokestis per ataskaitinį mėnesį (du skaitmenys po kablelio, atskirt tašku)

I.B. **TECHNINĖS SPECIFIKACIJOS**

1. **Informacija apie vietos vienetą, kuriam priklauso į imtį patekę darbuotojai**

1.1. *Įmonės, kuriai priklauso vietos vienetas, ekonominės ir finansinės kontrolės forma (A14)*

Renkant šio kintamojo duomenis išskiriamos dvi kategorijos – „valstybinė kontrolė“ ir „privati kontrolė“. Pirmajai kategorijai priskiriama bet kokia įmonė, kuriai valstybinės valdžios institucijos tiesiogiai ar netiesiogiai gali daryti lemiamą poveikį dėl turimų nuosavybės teisių, finansinio dalyvavimo arba dėl įmonės veiklą reglamentuojančių taisyklių. Turėtų būti laikoma, kad valstybinės valdžios institucijos daro lemiamą poveikį (arba vykdo kontrolę), jeigu tos institucijos tiesiogiai arba netiesiogiai:

— valdo pagrindinę įmonės pasirašytojo kapitalo dalį (daugiau kaip 50 %) arba

— kontroliuoja įmonės išleistų akcijų suteikiamų balsų daugumą arba gali skirti daugiau kaip pusę įmonės administracijos, valdymo ar priežiūros institucijos narių.

Antroji kategorija apibrėžiama analogiškai. Praktikoje proporcinga valstybinė ir privati nuosavybė (50 / 50, „pasidalinamoji kontrolė“) labai reta. Todėl tokie atvejai neturėtų būti nurodomi atskirai, o jei jų pasitaiko, turėtų būti priskiriami „privačios kontrolės“ kategorijai.

1.2. *Kolektyvinis darbo apmokėjimo susitarimas (A15)*

Šis kintamasis suteikia informacijos apie toliau išvardytų kolektyvinio darbo apmokėjimo susitarimų, taikomų daugiau kaip 50 % vietos vieneto darbuotojų, tipus:

— nacionalinio lygmens susitarimai arba susitarimai tarp aukšto lygio darbdaviams ir darbuotojams atstovaujančių organizacijų, taikomi daugiau nei vienos pramonės šakos darbuotojams ir paprastai pasirašomi vienos ar daugiau profesinių sąjungų konfederacijų ir vienos ar daugiau nacionalinių darbdavių organizacijų,

— šakiniai susitarimai, kuriuose nustatomos visų arba daugumos atskiros pramonės šakos ar ekonomikos sektoriaus darbuotojų darbo sąlygos,

— susitarimai, skirti atskirų regionų atskiroms pramonės šakoms,

— įmonės arba vieno darbdavio susitarimai, sudaromi tik su to paties darbdavio darbuotojais neatsižvelgiant į įmonės dydį. Šie susitarimai gali būti taikomi tik tam tikriems vietos vienetams arba tos pačios įmonės darbuotojų grupėms,

— susitarimai, taikomi tik vieno vietos vieneto darbuotojams,

— kiti pirmiau nenurodyti susitarimai,

— nėra kolektyvinių darbo apmokėjimo susitarimų, kurie būtų taikomi 50 % ar daugiau vietos vieneto darbuotojų.

Užuot tiesiogiai klausus, kokio tipo kolektyvinis susitarimas sudarytas, vieneto galima paklausti, kokios kolektyvinės nuostatos yra taikomos, ir, remiantis atsakymais, nustatyti kolektyvinio susitarimo tipą. NET jei vienu metu gali būti taikomos kelios kategorijos, pasirenkama tik viena iš pirmiau nurodytų kategorijų, t. y. ta, kuri taikoma daugiau kaip 50 % vietos vieneto darbuotojų.

1.3. *Bendras vietos vieneto darbuotojų skaičius per ataskaitinį mėnesį (A16) (neprivaloma)*

Šis kintamasis atitinka bendrą darbuotojų skaičių per ataskaitinį mėnesį (pvz., spalio 1 d. arba 31 d.) ir apima visus darbuotojus, įskaitant pameistrius, apmokamus stažuotojus ir praktikantus (dėl sąvokos „darbuotojai“ žr. 2.1 punktą).

1.4. *Vietos vieneto priklausymas įmonių grupei (A17) (neprivaloma)*

Šis kintamasis nurodo, ar vietos vienetas priklauso įmonių grupei. Įmonių grupė – statistinis vienetas, apibrėžtas Tarybos reglamente (EEB) Nr. 696/93 ([1]). Įmonių grupė turėtų būti vertinama pasauliniu lygmeniu. Dažniausiai vietos vienetas priklauso įmonei, kurios nevaldo jokia nacionalinė arba užsienio grupė. Jei vietos vienetai priklauso įmonių grupei, apie tai paprastai gerai žinoma. Rekomenduojama respondentų paklausti, ar jų įmonės sąskaitos yra visiškai konsoliduotos su visos įmonių grupės sąskaitomis.

1.5. *Įmonės institucinis sektorius (A18) (neprivaloma vietos vienetams, priklausantiems įmonėms, kuriose dirba nuo 1 iki 9 darbuotojų)*

Šiuo kintamuoju nurodomas įmonės institucinis sektorius, kaip apibrėžta 2010 m. ESS 2.31 straipsnyje, iš nurodytųjų tame straipsnyje atsižvelgiant tik į šiuos sektorius:

— S.11. Ne finansų bendrovės,

— S.12. Finansų bendrovės,

— S.13. Valdžios sektorius,

— S.15. Namų ūkiams paslaugas teikiančios ne pelno institucijos.

1.6. *Vietos vieneto svoris (A51)*

Vietos vieneto svoris yra vietos vienetų skaičius tiriamojoje visumoje, atitinkantis į imtį įtraukto vietos vieneto įrašą. Jis naudojamas vietos vienetų kintamiesiems ekstrapoliuoti visai tiriamajai visumai pagal imties duomenis.

Kiekvieno vietos vieneto svoris skiriasi, priklausomai nuo tokių veiksnių kaip imties sudarymas, imties schema, nepateikti atsakymai, *a posteriori* kalibravimas ir kt. Visų kintamųjų svorių suma visoje vietos vienetų imtyje yra lygi vietos vienetų skaičiui tiriamojoje visumoje.

2. **Informacija apie kiekvieno į imtį įtraukto darbuotojo individualias charakteristikas per ataskaitinį mėnesį**

2.1. *Darbuotojai*

Darbuotojai yra visi asmenys, nepriklausomai nuo pilietybės, gyvenamosios vietos arba darbo valstybėje narėje trukmės, kuriuos su darbdaviu sieja oficialia sutartimi ar neoficialiu susitarimu įforminti tiesioginiai darbo santykiai, ir kurie gauna atlyginimą, neatsižvelgiant į atliekamo darbo pobūdį, dirbtų valandų skaičių (darbas visą darbo laiką ar ne visą darbo laiką) ir sutarties trukmę (terminuota arba neterminuota, įskaitant sezoninio darbo sutartis); darbuotojų atlyginimas gali būti įvairios formos: darbo užmokesčio, įskaitant priemokas, vienetinį darbo užmokestį ir užmokestį už pamaininį darbą, išmokas, honorarus, komisinius ir atlyginimą natūra.

Ši sąvoka apima darbininkus ir tarnautojus bei administracijos darbuotojus privačiame ir valstybiniame sektoriuose.

([1]) 1993 m. kovo 15 d. Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 696/93 dėl statistinių vienetų gamybos sistemai stebėti ir analizuoti Bendrijoje (OL L 76, 1993 3 30, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1993/696/oj).

Toliau pateikiamame sąraše nurodomi *įtraukiamų* darbuotojų kategorijų pavyzdžiai:

— valstybės tarnautojai ([2]) (įskaitant ginkluotųjų pajėgų narius ([3])),

— prekybos atstovai, jei jie įtraukti į darbo užmokesčio fondą ir jei jie, be komisinių, gauna atlyginimą kitomis formomis,

— dirbantys darbo užmokestį gaunantys savininkai,

— pameistriai,

— apmokami stažuotojai ir praktikantai (studentai stažuotojai, slaugytojai praktikantai, mokslinių tyrimų ar mokymo stažuotojai, ligoninių gydytojai rezidentai ir pan.), oficialiai įsipareigoję prisidėti prie vieneto gamybos proceso ir už tai gaunantys atlyginimą,

— laikinai įdarbinti darbuotojai (pvz., sekretoriato darbuotojai), kuriuos samdo, įdarbina ir kuriems atlyginimą moka bei į kitą vietą dirbti siunčia, dažnai laikinam darbui, įdarbinimo agentūros,

— sezoniniai ir atsitiktiniai darbininkai, jei jie sudarę oficialų ar neoficialų susitarimą su įmone ar vietos vienetu, ir kuriems iš anksto nustatytos darbo valandos,

— darbuotojai, dėl kurių už per ataskaitinius metus atliktą darbą buvo patirtos darbo sąnaudos, tačiau kurie laikinai nedirbo dėl ligos ar sužeidimo, švenčių ar atostogų, streiko ar lokauto, lavinimosi ar mokymosi atostogų, motinystės ar vaiko priežiūros ([4]) atostogų, sumažėjusios ekonominės veiklos, laikino darbo nutraukimo dėl blogo oro, mechaninių gedimų, medžiagų, kuro ar energijos trūkumo ar kito laikino nebuvimo su leidimu neatvykti į darbą ar be jo,

— dirbantys užsienyje, jei jie ir toliau gauna atlyginimą iš darbdavio,

— namudininkai ([5]), įskaitant dirbančius namuose ir nuotolinį darbą, jei su jais sudarytas aiškus susitarimas, kad šie darbuotojai gauna atlyginimą, bent iš dalies, už jų atliktą darbą, t. y. darbą (faktiškai dirbtas valandas), kuriuo prisidedama prie tam tikro gamybos proceso [2010 m. ESS, 11.13 straipsnio g punktas].

Šios kategorijos neturėtų būti įtraukiamos:

— prekybos atstovai ir kiti asmenys, kuriems visas atlyginimas mokamas kaip honoraras ar komisiniai, ir kurie nėra įtraukti į darbo užmokesčio fondą arba yra savarankiškai dirbantys asmenys,

— savininkai, direktoriai ar valdytojai, kurių visas atlyginimas yra mokamas iš pelno,

— padedantys šeimos nariai, kurie nėra įmonės ar vietos vieneto darbuotojai (vadovaujantis pirmiau pateikta apibrėžtimi),

([2]) Ši kategorija apima „valstybės tarnautojus ir valdžios institucijų pareigūnus, kurių įdarbinimo sąlygas nustato viešoji teisė“ [2010 m. ESS, 11.13 straipsnio b punktas].

([3]) „Ginkluotųjų pajėgų nariai yra darbuotojai, kurie šiuo metu tarnauja ginkluotosiose pajėgose, įskaitant pagalbines tarnybas, tiek savanoriškai, tiek privalomai, ir kurie negali laisvai sutikti dirbti civilinio pobūdžio darbą ir kuriems taikoma karinė drausmė. Prie jų priskiriami nuolatiniai kariuomenės, karinių jūrų pajėgų, oro pajėgų ir kitų karinių tarnybų nariai, taip pat šauktiniai, kurie nustatytam laikotarpiui įtraukiami į karinį mokymą ar kitą tarnybą“ (Tarptautinis standartinis profesijų klasifikatorius, ISCO-08).

([4]) Vaiko priežiūros atostogų išėję darbuotojai įtraukiami, jeigu per ataskaitinį mėnesį darbdavys darbuotojui mokėjo už bent vieną valandą. Tais atvejais, kai darbuotojai pakeičiami vaiko priežiūros atostogų metu, reikėtų įrašyti:
a) tik vieną darbuotoją iš visų darbuotojų skaičiaus, taip išvengiant darbuotojo ir jį pavaduojančio asmens dubliavimosi;
b) tiek darbuotojo, tiek jį pavaduojančio asmens darbo užmokestį per ataskaitinį laikotarpį;
c) tiek darbuotojo, tiek jį pavaduojančio asmens apmokėtų valandų skaičių per ataskaitinį mėnesį.

([5]) Namudininkas – asmuo, pagal iš anksto sudarytą susitarimą arba sutartį sutinkantis dirbti konkrečiai įmonei arba sutinkantis jai tiekti tam tikrą kiekį prekių ar teikti tam tikrą kiekį paslaugų, kurio darbo vieta nėra įmonėje.

— individualiai savarankiškai dirbantys asmenys,

— pagal *komercinę* sutartį (kitaip nei pagal oficialią, neoficialią ar numanomą *darbo* sutartį) dirbantys namudininkai [2010 m. ESS, 4.07 straipsnio e punktas] kuriems mokama tik pagal vienetinius įkainius,

— neapmokami savanoriai (t. y. asmenys, kurie paprastai dirba ne pelno institucijose, pvz., labdaros organizacijose).

Darbuotojai, kuriuos reikėtų įtraukti į temą „Darbo užmokesčio struktūra“, yra per ataskaitinį mėnesį faktiškai gavę atlyginimą darbuotojai. Tokio atlyginimo negavę darbuotojai neturėtų būti įtraukiami.

2.2. *Lytis (B21)*

Lytis – biologinių ir fiziologinių savybių derinys, pagal kurį asmuo apibrėžiamas kaip vyras arba moteris. Jei asmens biologinė lytis nežinoma, šią informaciją galima pakeisti administracinių registrų informacija arba paties asmens nurodyta informacija (tyrimo duomenimis).

2.3. *Gimimo metai (B22)*

Šiuo kintamuoju nurodomi tyrime dalyvaujančio darbuotojo gimimo metai.

2.4. *Profesija per ataskaitinį mėnesį (B23)*

Šiuo kintamuoju nurodoma profesija, kuriai suteikiamas kodas pagal Tarptautinį standartinį profesijų klasifikatorių (ISCO). Ši informacija renkama 3 skaitmenų lygmeniu, išskyrus vietos vienetus, priklausančius įmonėms, kuriose dirba 1–9 darbuotojai (2 skaitmenų lygmuo, o 3 skaitmenų lygmuo yra neprivalomas). Pagrindinė informacija, pagal kurią nustatoma profesija, paprastai yra darbuotojo pareigybės pavadinimas ir pagrindinių užduočių, atliekamų vykdant pareigas, aprašymas.

Apmokami stažuotojai arba pagal darbo sutartį dirbantys studentai ir pameistriai priskiriami tai profesijai, kurios pameistrystės, mokymo arba stažuotės jie imasi.

2.5. *Valdymo ar priežiūros pareigos (B24) (neprivaloma)*

Šis kintamasis nurodo, ar darbuotojas atlieka tam tikras valdymo ar priežiūros funkcijas. Žodis „valdymo“ nėra tapatus žodžiui „priežiūros“, nes kai kurie vadovai nevykdo kitų darbuotojų priežiūros. Priežiūros pareigos gali tekti bet kurios ISCO grupės atstovams, įskaitant darbininkus.

Vadovo pareigos yra susijusios su įmonių ar institucijų strategijų ir veiklos nustatymu, formavimu, įgyvendinimu, vadovavimu joms ar konsultavimu dėl jų. Jos dažnai apima ir priežiūros pareigas.

Asmuo, laikomas einančiu priežiūros pareigas, prižiūri bent vieno asmens darbą (išskyrus pameistrius, apmokamus stažuotojus ar praktikantus). Paprastai tokio darbuotojo pareiginėje instrukcijoje, nurodant profesijos pavadinimą, nurodoma „darbų vykdytojas“ ar „prižiūrėtojas“.

2.6. *Įgytas išsilavinimas (B25)*

Asmens įgytas išsilavinimas yra aukščiausias sėkmingai užbaigtas lygmuo pagal ISCED (Tarptautinį standartizuotą švietimo klasifikatorių). Švietimo programos užbaigimas patvirtinamas atitinkamų nacionalinių švietimo institucijų oficialiai pripažįstama kvalifikacija arba kitai formaliojo švietimo kvalifikacijai lygiaverte pripažįstama kvalifikacija. Šalyse, kuriose švietimo programos, ypač ISCED 1 ir 2 lygmenų, nesuteikia kvalifikacijos, gali būti taikomas dalyvavimo visoje programoje, paprastai įgyjant teisę į aukštesnį išsilavinimo lygmenį, kriterijus. Nustatant aukščiausią lygmenį reikėtų atsižvelgti ir į bendrąjį, ir į profesinį mokymą.

2.7. *Darbo stažas įmonėje (B26) (neprivaloma vietos vienetams, priklausantiems įmonėms, kuriose dirba nuo 1 iki 9 darbuotojų)*

Bendra darbo stažo trukmė per ataskaitinį mėnesį turėtų būti grindžiama išdirbtų darbo metų skaičiumi. Bet kokį laiko momentą per ataskaitinį mėnesį bus galima laikyti atskaitos data (pvz., spalio 1 d. ar 31 d.). Bendra darbo stažo trukmė yra susijusi su laikotarpiu, kai darbuotojas pradėjo dirbti įmonėje, galbūt, kitame jos vietos vienete. Jei įmonės buvo sujungtos arba pasikeitė jų savininkai, darbo stažo trukmė skaičiuojama taip, kaip ją skaičiuoja įmonė.

Skaičiuojami tik visiškai išdirbti darbo metai. Pavyzdžiui, bendras 5 metų ir 10 mėnesių darbo stažas turėtų būti nurodomas kaip 5 metai.

Trumpi darbo pertraukos laikotarpiai, trunkantys trumpiau nei 12 mėnesių, (pvz., motinystės ar laikinojo nedarbingumo atostogose) įtraukiami į bendrą darbo stažo trukmę (o ilgiau nei vienus metus trunkančias karjeros pertraukas, priešingai, reikia atimti).

2.8. *Sutartinis darbo laikas (darbas visą darbo laiką ar ne visą darbo laiką) (B27)*

Visą darbo laiką dirbantys darbuotojai – darbuotojai, kurių darbo valandos yra tokios, kaip nustatyta kolektyvinėje sutartyje, arba kurie dirba atitinkamame vietos vienete nustatytas darbo valandas, net jeigu jų sutartis sudaryta trumpesniam nei vienų metų laikotarpiui.

Ne visą darbo laiką dirbantys darbuotojai yra tie, kurių normali darbo laiko trukmė per dieną, savaitę arba mėnesį yra trumpesnė, nei nustatyta kolektyvinėje sutartyje, arba trumpesnė nei įprastinės tame vietos vienete darbo valandos (pusė etato, trys ketvirčiai etato, keturi penktadaliai etato ir pan.).

Pameistriai, apmokami stažuotojai ir praktikantai gali būti visą arba ne visą darbo laiką dirbantys darbuotojai.

2.9. *Visą darbo laiką dirbančio darbuotojo įprastų darbo valandų dalis (B271)*

Visą darbo laiką dirbančio darbuotojo ši dalis yra visuomet 100 % Ne visą darbo laiką dirbančio darbuotojo – pagal sutartį numatytos darbo valandos turėtų būti išreikštos procentiniu dydžiu, palyginti su įprastų darbo valandų, kurias išdirba visą darbo laiką dirbantis darbuotojas vietos vienete, skaičiumi (dirbant darbą, lygiavertį ne visą darbo laiką dirbančio darbuotojo darbui).

2.10. *Darbo sutarties tipas (B28)*

Apie darbo sutartį reikia pateikti šią informaciją:

— neterminuota darbo sutartis,

— terminuota darbo sutartis (išskyrus pameistrius, įskaitant apmokamus stažuotojus ir praktikantus),

— sutartis su pameistriu.

Neterminuota (nuolatinė) darbo sutartis – darbdavio ir darbuotojo sudaryta sutartis, kurioje faktinė sutarties trukmė iš anksto nėra nustatoma ir kuria užtikrinamas minimalus darbo valandų skaičius.

Darbo sutartis yra terminuota, kai darbdavys ir darbuotojas siekia, kad nurodant tam tikras sąlygas, pvz., konkretų darbo atlikimo tvarkaraštį, tam tikros užduoties atlikimą arba kito darbuotojo, kuris šiuo metu yra pavaduojamas, grįžimą į darbą, būtų nustatyta sutarties trukmė. Pameistriai neįtraukiami, apmokami stažuotojai ir praktikantai įtraukiami.

Pameistriai, apmokami stažuotojai ir praktikantai – darbuotojai, vykdantys bet kokią veiklą, kuria siekiama pagaminti prekes arba suteikti paslaugas kitiems asmenims, kad įgytų tam tikros profesijos ar amato patirties ar įgūdžių darbo vietoje ir gautų atlygį už atliktą darbą. Patirtis ar įgūdžiai darbo vietoje gali būti įgyjami sudarius tradicinius, oficialius ar neoficialius susitarimus, neatsižvelgiant į tai, ar suteikiama konkreti kvalifikacija ar sertifikatas. Šiems darbuotojams paprastai mokamas mažesnis darbo užmokestis, palyginti su reikiamą kvalifikaciją turinčiais darbuotojais. Neįtraukiami darbuotojai, kurie: a) dirba per bandomąjį laikotarpį, susijusį su darbo pradžia; b) būdami įdarbinti mokosi pagal bendro mokymo darbo vietoje arba mokymosi visą gyvenimą programą.

Be to, pameistriai turėtų atitikti šias sąlygas:

a) dalyvauti formaliojo švietimo programoje, kuri yra trumpesnė nei 6 metai;

b) su jais turi būti sudaryta ilgesnės nei 6 mėnesių trukmės pameistrystės sutartis, pagal kurią praktinis mokymas darbo vietoje derinamas su teoriniu mokymu švietimo įstaigoje ir suteikiama formali kvalifikacija.

2.11. *Pilietybė ir gyvenamoji vieta (B29) (neprivaloma)*

Asmens pagrindinės pilietybės šalis, apibrėžiama kaip ypatingas asmens ir jo valstybės teisinis ryšys, kuris atsiranda gimus ar dėl natūralizacijos, nesvarbu, ar tai įvyksta dėl pareiškimo, pasirinkimo, santuokos, ar pasinaudojus kitomis nacionalinėje teisėje numatytomis priemonėmis. Dvi ar daugiau pilietybių turintis asmuo priskiriamas tik vienai pilietybės šaliai, kuri nustatoma tokia pirmumo tvarka: 1) duomenis teikianti šalis; 2) jei asmuo neturi duomenis teikiančios šalies pilietybės: kita valstybė narė; 3) jei asmuo neturi valstybės narės pilietybės: kita šalis, kuri nėra Sąjungos valstybė narė.

Reikėtų pasirinkti vieną iš šių apibūdinimų:

— šalies pilietybę turintis rezidentas,

— užsienio pilietybę turintis rezidentas,

— nerezidentas (į darbą iš kitos šalies atvykstantis darbuotojas), turintis šalies pilietybę,

— nerezidentas (į darbą iš kitos šalies atvykstantis darbuotojas), turintis užsienio pilietybę.

3. **Informacija apie kiekvieno į imtį įtraukto darbuotojo darbo laikotarpius**

3.1. *Ataskaitinių metų savaičių, su kuriomis susijęs metinis bruto darbo užmokestis, skaičius (B31)*

Šis kintamasis nurodo darbuotojo darbo laiką, už kurį buvo sumokėta per metus, ir turėtų atitikti faktinį metinį bruto darbo užmokestį (kintamąjį B41). Jis naudojamas apskaičiuojant faktinio metinio bruto darbo užmokesčio ir metinių priemokų bei specialiųjų išmokų svorį tuo atveju, kai darbuotojas išdirbo mažiau nei metus, t. y. mažiau kaip 52,14 sav.

Ne visą darbo laiką dirbantys darbuotojai turėtų būti laikomi visą darbo laiką dirbančiais darbuotojais, nesvarbu, kiek valandų jie dirba. Vertė „52.14“ turėtų būti įrašoma, jei ne visą darbo dieną dirbančiam darbuotojui buvo sumokėta už visus metus, ir, pvz., „26.07“, jei jam sumokėta už 6 mėnesius.

3.2. *Valandų, už kurias buvo mokama per ataskaitinį mėnesį, skaičius (B32)*

Bendras per ataskaitinį mėnesį darbdavio apmokėtų valandų skaičius neturėtų būti standartinio darbo mėnesio valandų skaičius.

Valandos, už kurias buvo faktiškai sumokėta, apima išdirbtas įprastines valandas ir viršvalandžius, už kuriuos darbdavys sumokėjo per mėnesį. Nedirbtos valandos, už kurias vis dėlto buvo mokama (pvz., kasmetinės atostogos, valstybinės šventės, mokamos laikinojo nedarbingumo atostogos, mokamas profesinis mokymas, mokamos specialiosios atostogos, kitos valandos, už kurias buvo mokama, įskaitant laisvą laiką, skirtą medicininei apžiūrai, gimdymui, vestuvėms, laidotuvėms, persikėlimui), turėtų būti skaičiuojamos kaip apmokėtos valandos. Darbuotojų, kuriems mokama pagal dienos įkainį, valandos, už kurias buvo mokama, turėtų būti apskaičiuojamos kaip vidutinis už kiekvieną dirbtą dieną apmokėtų valandų skaičius, padaugintas iš ataskaitinio mėnesio darbo dienų skaičiaus.

Darbuotojų, kuriems mokama pagal savaitinį įkainį, valandos, už kurias buvo mokama, turėtų būti apskaičiuojamos kaip vidutinis už kiekvieną dirbtą savaitę apmokėtų valandų skaičius, padaugintas iš 31/7 = 4,43, t. y. ataskaitinio mėnesio savaičių skaičiaus. Panašiai gali būti apskaičiuojami darbuotojų, kuriems mokama pagal dviejų savaičių įkainį (dauginamasis koeficientas yra 2,21), rodikliai.

Darbuotojų, kuriems mokama pagal mėnesinį įkainį, valandos, už kurias buvo mokama, turėtų būti nustatomos pagal sutartyje numatytas valandas, apmokamas už standartinį mėnesį, kartu su per ataskaitinį mėnesį apmokėtais viršvalandžiais.

Kintamasis B32 turėtų derėti su ataskaitinio mėnesio bruto darbo užmokesčiu (kintamuoju B42). Tai reiškia, kad nei į kintamąjį B32, nei į kintamąjį B42 neįtraukiamos valandos, už kurias darbdavys moka sumažintu tarifu už nedirbtą laiką. Be to, jei darbuotojo apmokamoms valandoms turi poveikio nedirbtas laikas, už kurį nėra mokama, apmokamos valandos turėtų būti pakoreguotos, kad būtų galima gauti viso mėnesio apmokėtų valandų skaičių taikant tą patį korekcijos koeficientą, kaip ir kintamojo B42 atveju.

3.3. *Apmokėtų viršvalandžių skaičius per ataskaitinį mėnesį (B321) (neprivaloma vietos vienetams, priklausantiems įmonėms, kuriose dirba nuo 1 iki 9 darbuotojų)*

Viršvalandžiais laikomas darbo laikas, viršijantis normalų arba įprastinį mėnesio darbo laiką, už kurį mokamas didesnis įkainis nei už įprastą darbo laiką. Pavyzdžiui, jei už keturias valandas buvo sumokėta tarifu 1,5, įrašoma 4, o ne 6. Laisvas laikas, suteiktas vietoj darbo valandų, už kurias nemokama, bei laikas, sugaištas atvykti į darbą ir iš jo parvykti, nelaikomas viršvalandžiais.

Kintamasis B321 turėtų derėti su ataskaitinio mėnesio darbo užmokesčiu už viršvalandžius (kintamuoju B421). Taigi, nurodomi tik tie viršvalandžiai, kurie atitinka darbo užmokestį už viršvalandžius, įtrauktą į B321.

Be to, jei darbuotojo apmokamoms valandoms turi poveikio nedirbtas laikas, už kurį nėra mokama, apmokamos valandos turėtų būti pakoreguotos, kad būtų galima gauti viso mėnesio apmokėtų valandų skaičių taikant tą patį korekcijos koeficientą, kaip ir kintamojo B421 atveju.

3.4. *Kasmetinių atostogų dienų skaičius (B33) (neprivaloma)*

Šis skaičius yra bendras mokamų kasmetinių atostogų dienų skaičius, neįtraukiant laikinojo nedarbingumo atostogų ir valstybinių švenčių dienų. Jis susijęs su nustatytu kasmetinių mokamų atostogų bendru dienų skaičiumi, įskaitant atostogas, darbuotojui suteikiamas dėl amžiaus, tam tikrų pareigų atlikimo, darbo stažo ir pan.

Pripažįstama, kad daugelis darbdavių negali nurodyti, kiek dienų per metus darbuotojas faktiškai atostogavo. Todėl kintamasis B33 nurodo, kiek dienų kasmetinių atostogų priklauso darbuotojui ir juo galima netiesiogiai pasiremti nurodant faktiškai atostogautų dienų skaičių.

Atostogomis nelaikomos:

— laikinojo nedarbingumo atostogos,

— mokymosi atostogos,

— mokamos specialiosios atostogos, suteiktos dėl asmeninių priežasčių,

— papildomas laisvas laikas, suteikiamas pagal darbo laiko trukmės trumpinimo susitarimus.

Norint palyginti – atostogų savaitė prilygsta penkioms dienoms. Šeštadienių ir sekmadienių įtraukti nereikėtų. Pavyzdžiui, jei visą darbo laiką dirbantis darbuotojas turi teisę gauti penkių savaičių trukmės kasmetines atostogas, jos atitinka 25 dienas.

Priešingai, teisė gauti penkių savaičių trukmės atostogas ne visą darbo laiką dirbančiam darbuotojui, kuris dirba 60 % visą darbo dieną dirbančio darbuotojo darbo laiko (kintamasis B271), atitinka tik 15 „visų“ atostogų dienų.

3.5. *Kitos nedirbtos, bet apmokamos dienos per metus (B34) (neprivaloma)*

Šis kintamasis taip pat išreiškiamas dienomis. Jis apima, pavyzdžiui:

— bendrą faktinį mokamų laikinojo nedarbingumo dienų skaičių per metus,

— mokamas specialiąsias atostogas, suteiktas dėl asmeninių priežasčių,

— valstybinių švenčių dienas.

Neįtraukiamos mokamos dienos, kurios laikomos lygiavertėmis faktiškai dirbtoms dienoms, pvz., mokamos dienos per metus, kurias darbuotojas skiria profesiniam mokymuisi.

4. **Informacija apie kiekvieno į imtį įtraukto darbuotojo darbo užmokestį**

Darbuotojai, kuriuos reikia įtraukti į visus toliau pateikiamus kintamuosius, susijusius su metiniu, mėnesiniu ir valandiniu darbo užmokesčiu, yra darbuotojai, per ataskaitinį mėnesį faktiškai gavę atlyginimą už darbą. Per ataskaitinį mėnesį atlyginimo negavę darbuotojai neturėtų būti įtraukti.

Be to, jei darbuotojo bruto darbo užmokesčiui per ataskaitinį mėnesį (kintamasis B42) turi poveikio neapmokėtas nedirbtas laikas (dėl laikinojo nedarbingumo, motinystės ar mokymuisi skirtų atostogų ir pan.) ir tai negali būti tinkamai pakoreguota norint pateikti tinkamą darbuotojo viso mėnesio darbo užmokesčio įvertį, toks darbuotojas taip pat neturėtų būti įtrauktas.

Darbuotojų svoriai (kintamasis B52) turėtų būti griežtai susiję su tais į imtį įtrauktais darbuotojais, kurių atžvilgiu galima pateikti tinkamai pagrįstus bruto darbo užmokesčio įverčius. Kiti darbuotojai neturėtų būti įtraukiami į imtį, o kintamųjų svoriai turėtų būti atitinkamai pakoreguoti.

Galiausiai reikėtų pažymėti, kad nė vienas iš toliau apibrėžtų kintamųjų neturėtų būti koreguojamas pagal kalendorių.

4.1. *Metinis bruto darbo užmokestis per ataskaitinius metus (B41)*

Metinis bruto darbo užmokestis – atlyginimas pinigais ir natūra, kurį darbdavys moka darbuotojui už darbą, atliktą per ataskaitinius metus, neišskaičiavus mokesčių ir socialinio draudimo įmokų, kurias moka darbo užmokesčio gavėjai ir kurių darbdavys nepaskirsto.

Į jį neįtraukiamos darbdavio sumokėtos sumos, kurios visiškai kompensuojamos, pvz., socialiniu draudimu.

Pagrindinis skirtumas tarp metinio ir mėnesinio darbo užmokesčio yra tas, kad metinis darbo užmokestis nėra tik tiesioginio atlyginimo, priemokų ir specialiųjų išmokų, kurias gauna darbuotojas kiekvieną mokėjimo laikotarpį, suma. Taigi metinis darbo užmokestis paprastai viršija skaičių, gaunamą dauginant „standartinį mėnesinį paketą“ iš 12.

„Standartinis mėnesinis paketas“ apima priemokas ir specialiąsias išmokas, kurios išmokamos kiekvieną mokėjimo laikotarpį, net jei tokių reguliariai mokamų priemokų ir specialiųjų išmokų suma skiriasi, ir neapima priemokų ir specialiųjų išmokų, kurios nėra sukaupiamos kiekvieną mokėjimo laikotarpį. Be to, į mėnesinį darbo užmokestį neįtraukiami mokėjimai natūra. Tačiau į metinį darbo užmokestį taip pat įtraukiami visi „nestandartiniai mokėjimai“, t. y. mokėjimai, kurie nėra mokami kiekvieną mokėjimo laikotarpį (kintamasis B411) ir mokėjimai natūra (kintamasis B412).

Kintamojo B41 duomenys turėtų būti pateikiami dėl visų darbuotojų, kuriems gali būti mokamas mėnesinis bruto darbo užmokestis (kintamasis B42), t. y. kintamasis B41 neturėtų būti pateikiamas dėl darbuotojų, kurių mėnesinio bruto darbo užmokesčio įverčio pateikti neįmanoma. Šie darbuotojai neturėtų būti įtraukiami į imtį ir atitinkamai turėtų būti pakoreguoti svoriai.

Tai, kad darbuotojo darbo užmokestis ne visada susijęs su visais metais, nėra svarbu. Kai kurie darbuotojai nedirbs tam tikrą laiką, už kurį nebus mokama, arba per metus pradės dirbti įmonėje, arba iš jos išeis. Reikia nurodyti faktinį bruto darbo užmokestį per ataskaitinius metus. Kai kintamasis B31 (savaičių, su kuriomis susijęs metinis bruto darbo užmokestis, skaičius) yra mažesnis kaip 52,14 savaitės, norint nustatyti kintamojo B41 ir jo elementų svorį, turėtų būti naudojamas kintamasis B31.

4.2. *Metinės priemokos ir specialiosios išmokos, kurios nėra mokamos kiekvieną mokėjimo laikotarpį (B411) (neprivaloma vietos vienetams, priklausantiems įmonėms, kuriose dirba nuo 1 iki 9 darbuotojų)*

Šis kintamasis apima visus mokėjimus (tiesioginį atlyginimą, priemokas ir specialiąsias išmokas), kurie nėra mokami kiekvieną mokėjimo laikotarpį, pavyzdžiui:

— 13-asis ar 14-asis atlyginimas, Kalėdų ir Naujųjų metų premijos [2010 m. ESS, 4.03 straipsnio d punktas],

— atostogų išmokos,

— ketvirtinės ar metinės bendrovės mokamos priemokos,

— priemokos už produktyvumą, kurios priklauso nuo to, ar įvykdomi iš anksto nustatyti tikslai, darbuotojų pripažinimo priemokos, priėmimo į darbą skatinamosios išmokos,

— priemokos, mokamos išeinant iš darbo arba į pensiją, kai šios išmokos nėra susijusios su kolektyvine sutartimi ir nėra privalomos pagal įstatymą [2010 m. ESS 4.03 straipsnio i punktas],

— ankstesnieji įsiskolinimai.

4.3. *Metiniai mokėjimai natūra (B412) (neprivaloma)*

Šis kintamasis nurodo visų prekių ir paslaugų, kurias darbuotojas nemokamai arba už mažesnę kainą gauna per darbdavį per ataskaitinius metus, vertės įvertį. Įtraukiami visi bendrovės produktai, darbdavio išlaidos būstui, bendrovės lengvieji automobiliai, akcijų pasirinkimo sandoriai ir akcijų pirkimo sistemos. Jei galima gauti informaciją iš asmens pajamų mokesčių sistemos apie darbo užmokestį natūra, ta informacija galima pasiremti kintamajam apskaičiuoti netiesioginiu būdu.

Kai kintamasis B31 yra mažiau nei 52,14 savaičių, kintamasis B412 neturėtų būti koreguojamas.

4.4. *Bruto darbo užmokestis per ataskaitinį mėnesį (B42)*

Šis kintamasis apima atlyginimą pinigais per ataskaitinį mėnesį, neišskaičiavus mokesčių ir socialinio draudimo įmokų, kurias moka darbo užmokesčio gavėjai ir kurių darbdavys nepaskirsto. Kintamasis B42 turėtų derėtų su apmokėtų valandų per ataskaitinį mėnesį skaičiumi (kintamuoju B32).

Į bruto darbo užmokestį įtraukiama:

— visi mokėjimai už šį laikotarpį (net jeigu jie buvo sumokėti ne per atitinkamą mėnesį), įskaitant išmokas už viršvalandžius, priedus už pamaininį darbą, priemokas, komisinius ir kt.,

— išmokos už viršvalandžius, priemokos už grupinį darbą, naktinį darbą, darbą savaitgaliais, komisiniai ir kt.,

— reguliariai kiekvieną mokėjimo laikotarpį mokamos priemokos ir specialiosios išmokos, net jeigu kiekvieną mėnesį mokamos skirtingos sumos,

— mokėjimai už nedirbtą laiką ir prastovas, kai už viską sumoka darbdavys,

— pašalpos vaikams išlaikyti ir kitos piniginės dovanos, kurios nustatytos kolektyvinėje sutartyje arba dėl kurių buvo susitarta savanoriškai,

— įmokos į darbuotojų taupymo programas.

Neįtraukiama:

— per tą laikotarpį sumokėti, bet su kitais laikotarpiais susiję mokėjimai, pvz., įsiskolinimai, avansai arba mokėjimai už atostogas arba už nedirbtas dėl ligos ne šio laikotarpio dienas,

— nereguliarios, ne kiekvieną mokėjimo laikotarpį mokamos priemokos ir kitos piniginės dovanos,

— mokėjimai už nedirbtą laiką, už kurį sumažintu tarifu sumoka darbdavys,

— įstatymu nustatytos pašalpos vaikams išlaikyti,

— išmokos darbo drabužiams arba įrankiams,

— kelionių, pragyvenimo ir pan. ar kitų išlaidų, patirtų vykdant darbdavio pavedimus, atlyginimas,

— mokėjimai natūra.

Jei darbuotojo mėnesiniam bruto darbo užmokesčiui daro poveikį neapmokėtas nedirbtas laikas (dėl laikinojo nedarbingumo, motinystės ar mokymuisi skirtų atostogų ir kt., arba todėl, kad per ataskaitinį mėnesį darbuotojas pradėjo dirbti įmonėje arba iš jos išėjo), jis turėtų būti tinkamai pakoreguotas, siekiant pateikti darbuotojo viso mėnesio darbo užmokesčio įvertį. Jei, pavyzdžiui, žinoma, kad darbuotojas 20 % ataskaitinio mėnesio nedirbo ir už nedirbtą laiką nebuvo mokama, už dirbtą laikotarpį faktiškai sumokėtas mėnesinis bruto darbo užmokestis (taikant visą tarifą) turėtų būti padaugintas iš korekcijos koeficiento 1,25 [100 / (100–20)].

Jei darbuotojo mėnesinio bruto darbo užmokesčio neįmanoma pakoreguoti taip, kad įvertis atitiktų viso mėnesio darbo užmokestį, toks darbuotojas turėtų būti iš imties išbrauktas.

4.5. *Darbo užmokestis už viršvalandžius (B421) (neprivaloma vietos vienetams, priklausantiems įmonėms, kuriose dirba nuo 1 iki 9 darbuotojų)*

Darbo užmokesčio suma, sumokėta už viršvalandžius. Turėtų būti apskaičiuota visa suma, o ne tik priemokos dydis, kuris pridedamas prie įprasto valandinio darbo užmokesčio dydžio. Kintamasis B421 turėtų derėti su kintamuoju B321 (apmokėtų viršvalandžių skaičiumi per ataskaitinį mėnesį).

4.6. *Priemokos už pamaininį darbą (B422) (neprivaloma vietos vienetams, priklausantiems įmonėms, kuriose dirba nuo 1 iki 9 darbuotojų)*

Tai specialiosios priemokos už pamaininį darbą, už darbą nakties metu ar poilsio dienomis, jei šis darbas nėra traktuojamas kaip viršvalandžiai. Įtraukti reikia sumą, kuri yra priemoka arba papildomas mokėjimas, bet ne bendrą už tokį pamaininį darbą mokamą sumą.

4.7. *Privalomosios darbuotojo vardu darbdavio mokamos socialinio draudimo įmokos ir mokesčiai (B423) (neprivaloma)*

Šis kintamasis nurodo visą privalomų socialinių įmokų ir mokesčių Vyriausybinėms institucijoms sumą, kurią per ataskaitinį mėnesį darbuotojo vardu sumoka darbdavys. Šios informacijos reikia tam, kad būtų galima apskaičiuoti kiekvieno darbuotojo mėnesinį neto darbo užmokestį.

Jei darbuotojo mėnesiniam darbo užmokesčiui daro poveikį neapmokėtas nedirbtas laikas, kintamasis B423 (kartu su jo sudedamosiomis dalimis B4231 ir B4232) turėtų būti pakoreguotas, siekiant gauti viso mėnesio atimtinų sumų įverčius.

4.8. *Privalomosios darbuotojo vardu darbdavio mokamos socialinio draudimo įmokos (B4231) (neprivaloma)*

Tai yra darbuotojo socialinio draudimo įmokų suma, nustatyta įstatymu arba kolektyvine sutartimi ir išskaičiuota darbdavio.

4.9. *Darbuotojo vardu darbdavio mokami mokesčiai (B4232) (neprivaloma)*

Tai yra visų mokesčių suma, kurią darbdavys išskaičiuoja iš darbuotojo darbo užmokesčio per ataskaitinį mėnesį ir darbuotojo vardu sumoka mokesčių inspekcijai.

4.10. *Vidutinis bruto valandinis darbo užmokestis per ataskaitinį mėnesį (B43)*

Prašoma pateikti vidutinį bruto valandinį darbo užmokestį, mokam` darbuotojui per ataskaitinį mėnesį. Šis skaičius turėtų derėti su vidutiniu bruto valandiniu darbo užmokesčiu, apskaičiuotu pagal ataskaitinio mėnesio bruto darbo užmokestį (kintamuoju B42), padalytu iš per tą patį laikotarpį apmokėtų valandų skaičiaus (kintamojo B32).

4.11. *Darbuotojų svoris (B52)*

Darbuotojų svoris yra darbuotojų skaičius tiriamojoje visumoje, atitinkantis konkretų darbuotojo įrašą. Jis naudojamas darbuotojų kintamiesiems ekstrapoliuoti visai tiriamajai visumai pagal imties duomenis. Kiekvieno darbuotojo svoris skiriasi, priklausomai nuo tokių veiksnių kaip imties sudarymas, imties schema, nepateikti atsakymai, *a posteriori* kalibravimas ir kt. Visų kintamųjų svorių suma visoje darbuotojų imtyje yra lygi darbuotojų skaičiui tiriamojoje visumoje.

II PRIEDAS

TIKSLUMO VERTINIMO KRITERIJAI

1. Valstybės narės siekia, kad variacijos koeficientas neviršytų 1 % valandinio darbo užmokesčio vidurkio, apskaičiuoto visiems darbuotojams (dirbantiems ne visą darbo laiką ir visą darbo laiką), dirbantiems vietos vienete rezidente, kurį sudaro 1 ar daugiau darbuotojų, priklausančių visumai visų NACE sekcijų, įtrauktų į temą „Darbo užmokesčio struktūra“, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2025/941 6 straipsnio 3 dalyje.

2. Valstybės narės siekia, kad variacijos koeficientas neviršytų 10 % valandinio darbo užmokesčio vidurkio, apskaičiuoto visiems darbuotojams (dirbantiems ne visą darbo laiką ir visą darbo laiką), dirbantiems vietos vienete rezidente, kurį sudaro 1 ar daugiau darbuotojų, dėl kiekvienos NACE sekcijos, įtrauktos į temą „Darbo užmokesčio struktūra“, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2025/941 6 straipsnio 3 dalyje, išskyrus sekcijas, kurioms tenka mažiau nei 1 % bendro ataskaitinių metų mėnesinio darbo užmokesčio.